

xóa tuổi thơ quá sớm và rồi tôi
đành trở về với nỗi buồn mênh mông
mong khi nhìn thấy đôi mắt thâm
quầng vì thao thức, và vài nét t
tên thật lạ viết trên trang cuối t
vở của Th. để rồi lại ngẩn ngơ n
như hàng cây bên vệ đường của ng
ngày trở lại trường

hội trường

N.N.T.P.

luyện nhớ
Anh nhớ hôm nào trong
lớp học
Thì nhau hai đôi mắt
chớp nhanh
Anh nhìn ra khoảng trời xanh
Con chim sắp đậu trên cành
từ đây.
TRINH GIANG

Thế là thu đã về, trời mấy
hôm nay u ám và gió lạnh mưa th
thu cũng đã rỉ rào qua cây lá.
Trời thu như thấp xuống, những
đám mây lững lờ khắp trời, c
cảnh vật bao trùm một thứ ánh s
sáng u buồn; cây cỏ xanh tươi l
lại đổi màu vàng úa. Còn có gì
buồn bã hơn khi ở quê người mà
nhìn lá rụng mưa rơi.

Qua khung cửa tôi đưa mắt
nhìn vào khoảng không gian trước
mặt, những hạt mưa li ti ấy nhẹ
nhàng đọng lại và long lánh như
những hạt châu, những lá cây, n
ngọn cỏ uyển chuyển uốn mình tr
trong những chiều hè lộng gió n
nay lại ứ rù trước những sự đổi
thay. Thình thoảng những giọt n
mưa ngoài hiên rơi tí tách nổi
lên những bong bóng nhỏ rồi chốc
lát cũng tan biến đi. Cảnh trời
không có gì là vĩnh viễn cả. T
tươi đẹp, u buồn lại nối tiếp đ
đôi nhau.

Thu đến, đem về cho người
lữ thứ những nỗi buồn man mác.
Không biết giờ đây quê tôi có u
màu trong sương gió này không?
Làm sao mà biết được, ở đất ng
người mà nhớ đến quê hương thì

chả biết làm sao, tôi chỉ biết sống lại những giây phút vừa qua bằng sự hồi tưởng của tâm hồn. Quê tôi cũng có lũy tre, ruộng đồng... và chẳng có gì đẹp hơn mái nhà yên ổn của tôi. Nghĩ đến như thế tôi thấy buồn buồn, thương thương, nhớ đến những gì nhỏ nhất mà tôi thấy trước mắt đàn gà, con mực, con nui... tất cả đó là một bức tranh đẹp của quê hương.

Chẳng làm sao mà quên được các bạn của tôi. Khi phương nhớ chúng tôi sum họp, phương tàn thì chúng tôi lại chia ly. Như hàng phương đó chơi làm cho tôi liên tưởng đến TP trong một buổi chiều hè.

Phương rời

Tả tôi

Ngập lối

Em về

Gió chiều

thời nhẹ

Tóc thề

Tung bay (1)

Giờ này nếu TP nhớ đọc 'chuyện mưa hạ' do tôi tặng thì t. tâm hồn P. sẽ nhẹ nhàng và trong lòng không khỏi rất rạo rạo nhớ những P sẽ nhớ đến những buổi chiều mà chúng tôi cùng nhau sống hạnh phúc vui vẻ nơi quê nhà. Tôi cảm thấy nên P nhiều quá nhất là buổi chiều hôm ấy: hôm tôi từ tỉnh về thăm quê và gặp P một nơi cây phượng ở đình làng và:

Dưới hàng cây phượng đỏ

Huyết phương nhẹ nhàng rơi
Anh thấy hồn ngây ngất
Khi em mở miệng cười. (2)

(1) và (2) Thơ của HUY-LIÊN

P.N.Q.

mùa thi

Cuối tháng này anh không về đâu nhé
Bãi trường ơi đừng bước muộn lần chi
Trời tháng chạp quê nhà mình chắc lạnh
Em cúi đầu vì gió buốt bờ vai

Hình như em, thi mùa thi này sắp đến
Em đã bù đầu vào sách vở hay chưa
Hay vẫn đứng dang trên đường như lá phượng
Mắt ngơ ngàng như những hạt thù mưa

Cố nhớ anh đừng ngồi biên thư trong lớp học
Kéo chúng bạn nhìn, nó cười em sao
Đêm khuya em cũng đừng ngồi ếp mặt khóc
Ba mẹ buồn lòng cô con gái lấm gương

Đừng phắc tình ngày đầu năm lộc mới
Hoa nở vàng rồi sao chẳng thấy anh sang
Anh đi lâu rồi quên đi ngày tháng
Có nhớ gì đâu một chút nắng phôi pha.

T.H.

VAT DOI 46

CHAM NGHI

Đêm đã xuống, màn đêm dày đặc, đen tối bao trùm khắp mọi vật. Trời đã vào thu, ngoài kia từng cơn gió lạnh rít trên ngọn cây, cành lá nghe sầu thảm, lạnh lẽo lạnh sao! Bầu trời u ám, che phủ bởi một lớp mây xám nặng trĩu không có đến một vì sao. Cái lạnh cũng còn xâm nhập vào hồn người. ... gây cảm giác xao xạc ... Hồn thu cánh vật buồn bã, hieu quạnh cũng giống như tâm trạng của người học sinh cảm thấy lẻ loi, cô đơn khi sắp rời ngôi trường thân yêu, đã từng bao năm lam lũ, đồng vui đồng buồn cùng cô bạn. Ngôi trường vì ta đã sống trọn cuộc đời học sinh, chứa đầy những kỷ niệm vàng son, hoa thơm ... Giờ đây, chúng quạnh hiu, lẻ loi lặng ngời ghi lại những cảm nghĩ chân thật, phát xuất từ đáy tâm hồn, lòng cảm thấy bồi hồi xúc động, như sắp định mất đi một cái gì quá thân yêu ở cõi đời này. Cuộc đời học sinh là cuộc đời chắt chứa rất nhiều kỷ niệm đáng yêu, đáng ghét, của thời kỳ còn là cậu bé ngày ngày hai buổi cắp sách đến trường, mai đứng quần t trên ghế nhà trường, vô tư, hồn nhiên với tuổi thơ êm đẹp, không có gì phải bận tâm, lo nghĩ cả...

Cùng theo gót chân của thời gian, cậu bé học sinh đại đột, ngày thơ ngày nào đã khôn lớn, trưởng thành và sắp sửa bước chân vào đời. Mà ngôi trường cũng lại thêm già dặn hơn, tuổi đời chông chắt nhiều hơn như những nếp nhăn trên trán của người thầy già kính. Ngôi trường ơi! ta sắp rời xa, đi về một phương trời vô định khác hiện tại, tương lai chưa thể biết được sẽ đưa ta đi về đâu? ... Những quả khứ đã cho ta rất nhiều vết tích trong tâm hồn, ta đã sống trọn vai trò của người học sinh, ngay thuở ấu thơ, bước từng bước một s thẹn, rụt rè xa lạ trước ngưỡng cửa trung học, trường lớp, thấy cô toàn là những khuôn mặt mới lạ Vì bây giờ, sắp bước chân vào cuộc đời ô trọc, đầy sóng gió, đầy dục tranh, ta với bộ óc quá non nớt, với mơ kiến thức, kinh nghiệm ít ỏi thu thập được, đôi tay yếu đuối làm sao vật lộn phía trước với những chướng ngại khó khăn trên đường đời dài dang dằng Hào là những danh vọng, sự nghiệp, tiền tài, địa vị, sẽ làm ta đeo đuổi, mê say với chúng. Thất bại hay thành công đang chờ ta ở trước mặt! Nhưng rồi khi đã tạo lập, mới biết được với đời, tay

đã mới, gói dĩ chôn, nứt dĩ nờ, t
tóc dĩ rậm và bờ lưng dĩ cong, ta
hãy thả hồn về dĩ vắng để nơ nòng
sống thực với những hình ảnh thơ
ấu, êm dịu, cao đẹp xa xưa, quá n
nhiều kỷ niệm của ngày còn là học
sinh nào những vui buồn, giận, gh
ghét, thương, yêu Ta bỗng th
thấy lòng mình xúc động, tưởng nh
nhỏ, mong ước thời gian hãy lui v
về dĩ vắng xa rồi Nhưng ước
vọng chỉ là ước vọng, thời gian v
vẫn trôi đi vùn vụt như 'bóng cậu
qua sông' ta phải
quay đầu với thực tế, với những s
sự mưu sinh hằng ngày, hằng giờ,
những bổn phận, trách nhiệm khác.
Ôi cạm dẫu những ngày còn ngồi bên
nhau ở dưới mái trường thân yêu,
những khuôn mặt bạn bè, nhật nhòa
phải nhật trong kỷ ức. Một cái gì
đó mất đi, thì chẳng bao giờ tìm
lại được, chỉ còn những ấn hương
trong tâm hồn. Thế nên còn những
giờ, những phút ở niên học cuối c
cùng này. Chúng ta hãy sống trọn
cuộc đời của người học sinh nhỏ bé
trước khi tung cánh chim, rời xa
tổ nê dĩ về những phương trời khác
biệt Không có ngày hội ngộ.
Chúng ta sắp phải rẽ vào một khúc
quanh mới Ngồi trường ơi
lớp học ơi ! tạm biệt.

NGUYỄN-QUỐC-BÌNH.

Nhẹ bước đồng tàn lòng man mác
Nhưng nhớ sâu dằng bóng ai về
Thiếp thu ta nhớ ngàn kỷ niệm
Thánh thốt hồn ta nhớ nhận sâu

Hầu hất sâu ai mờ đóm lửa
Ngửa mặt trông trời lại vầng trăng
Chim mộng tui lệ mừng chắt ngất
Ta kẻ bóng bệnh lại luyến lưu.

Vi vu hồn lảng chữ tịch tịch
Ta vắng quanh hiu gió xuân về
Ê chế nức tiếc gót chinh phu
Tê tái lòng ai nặng chiu sầu

Nhật đông mới biết là xuân rưng
Hương xuân tỏa khắp lòng u-uất
Ai oan chiều xuân rầu quanh về
Nhận chữ mừng thấy gió hương
xuân.

VQT

Ôi quê hương !

Ôi quê hương, cái thân phận của quê hương tôi nó bỗng bẽnh như mặt nước. Ôn lại sự xanh quay về với tiền thực, cái thân phận quê hương hiện hữu nó mất đi cái gì cao quý của nguyên thủy. Tôi dần dần nhìn vào bản đồ hình chữ S, nhìn lại vài nét đẹp của quê hương. Hồi cảnh đồng xanh, hồi sông, hồ, gió núi, bao cảnh nên thơ của thuở nào, tôi cho là đẹp, là thơ là mộng bây giờ còn đâu ? Tại ai và vì d'đâu ? Nếu không nói là chiến tranh, chiến tranh là đổ vỡ hoang tàn, chiến tranh đã cướp mất đi của tôi và mọi người cội nguồn vui thuở trước....

Ôi ! thương cho thân phận quê hương, những lần đạn bom cây hát làn loang lổ. Tất cả bây giờ không trọn vẹn.

Ôi ! quê hương màu, nó hơi nước mất tất cả đã gom lại đổ xuống cho quê hương rồi lại phải nhìn quê hương rã rời. Tôi phải làm gì đây ? Khi bàn tay này bé nhỏ, tôi muốn ôm trọn quê hương để vỗ về an ủi lần lại những gì đổ vỡ, vì vậy đã chấp nhận và âm thầm đi trong đêm đen, trên đoạn đường không cái hiên trở. Mong là đừng nghĩ là một thân trai trong thời loạn.

Cái thân phận quê hương là thân phận của tôi. Tôi chấp nhận cũng như quê hương đã và đang chấp nhận. Hồi những ai cho tôi tuổi trẻ chúng tôi là lai căng, nứt gòc. Hồi những người lớn đang vô tình đưa tuổi trẻ chúng tôi vào cơn đường băng hoại, mà hãy làm một cái gì khả dĩ để chúng tôi nói thạc. Vì chúng tôi còn nhớ sự, chúng tôi còn nhớ đến những vị anh hùng như Lê Lợi, Quang-Trung, các vị tiên-nhân đã làm trên lịch-sử, chúng ta không có quyền làm hơn ở sự xanh thuở trước. Chúng tôi kh

Kiến, lần được đi cho quốc gia d
đất tộc thì chúng tôi không lần
phương hại đến danh dự của Quê-
hương.

Chúng ta hãy quyết đấu đến
lại thắng lợi và danh dự cho quê
hương để hương lại những ngày an
bình và cho tuổi trẻ chúng ta mở
một nụ cười thoải mái.

Không chiến tranh, không th
thù hận.

NGUYỄN-ĐÌNH

Trời nay quanh về u-sầu
Ta nghe róc rách trong màu thiên
thu

Vắng nghe gió bụi vi-vu
Đội hoang rầu rĩ sa mù vây quanh

TÊ-ANH-NỎ

//

Hoàng-nhỏ

Trên những con đường đi và
về cái quen thuộc như không còn
nữa. Gió thổi bay từng xác lá m
vàng úa, Châu Loan ngồi ngóng đ
dẫn lên cho âm vang khô khan như
giọng hát không tiếng đàn hoà n
nhịp. Loan cúi đầu bước nhẹ cho
hồn mũi lâng lâng

Chiều hôm ấy, trời mưa lất
phất mà làn cho Loan sợ cuống c
cuống, sợ hơi đất xông lên sẽ đ
đau. Nhưng người bạn nhỏ, đứa n
nào cũng có bà mẹ hay anh chị đ
đưa đón sau giờ tan học. Còn L
Loan chỉ một mình đứng nép dưới
quán trọ bên đường, thấy tội n
nghiệp, trí lo nghĩ vẩn vơ, nhất
là nghĩ đến ... anh vũ - ừ, mà
giả cớ anh Vũ Loan sẽ làm nũng
cho hả dạ.

Loan đứng trú mưa như thế
đợi ai, nãy đưa bạn đi ngang tr
trông thấy tựa-tím cười, nụ cười
thật là dễ ghét, có vẻ điệu cợt
người ta.

- Đứng một mình hả Loan, sao
chưa về ? mà đợi ai nữa ?

Hỏi hoài mà làn cho Loan gh
ghét thật, Loan mà đợi ai, có ai
mà đợi mà chờ.

- Đứng một mình chứ về đi

đứng nãy mình nữa, mà mưa lâm râm
răng về đước. Có đợi ai nó, Loan
chờ hết mưa rồi mới về.

- Ừ mưa đẹp như ri mà chờ,
mấy khi mà có trời mưa như hôm
nay - Phải rồi, đợi chừng thỉnói
cho rồi, đừng đổ cho trời mưa mà
mưa ghen - Tội trời chết.

Nghê Nga nói mà tìm mình ở
đạp thỉnh thỉnh, sợ nó biết chuy
chuyện mình vào chiều nó quá, nh
nhưng cứ trả lời cho xuôi.

- Ờ, Loan đâu có đợi chừng,
chừng nó mà đợi, sợ dân mưa rồi
bị dân đó thôi.

- Loan đâu tui Nga rõ ghen
hôn trước thấy đi chơi với chừng
nà, làm bộ không hà.

Loan nghĩ thầm, ôi chạy trời
cũng không khỏi nắng, nhưng lớn
nói đối thì nói cho luen.

- Không, Nga lừa rồi - Anh b
bà con đó Nga ơi.

- Ờ, phải rồi - Bà con họ L
L.C hà?

Nga nói xong cúi đầu bước n
nhanh, Loan đứng một mình mà ng
ngượng quá đi thôi, may mà nó kh
không nói vài câu nữa.

Loan hứa bữa nay không đi c
chơi với anh Vũ nữa, đi cõ mấy bạn
nhỏ riều, cợt à.

Đứng một mình buồn chỉ lạ,
giả mà có anh Vũ vỗ đùi vui biết
mấy. Bên ngoài gió vẫn rì rào, t
từng là mẹ bay trước mặt Loan, L
Loan đưa tay đón một chiếc lá, c
chiếc lá này gọn trong lòng bàn
tay bé nhỏ như mĩ như con bướm v
vàng no nhụy.

Bỗng Loan nhìn từ đằng xa th
thấy ai giống như anh Vũ, Loan ng
nghe lòng hờn hờ như một mùa Xuân,
đang hội họp đợi chờ - Đợi tay bầy
gió trở nên thừa thãi quá, vội đi
tìm vật áo lụa trắng ngày thơ.

Đến gần rồi, gần nữa ... Đứng
rồi anh Vũ chứ chẳng ai. Loan làm
bộ như không hề biết. Anh Vũ đến
gần mỉm cười :

- Cô bé tan học rồi à ?

- Dạ

- Sao chưa về ?

- Vì trời mưa

- Anh sẽ đưa bé về ?

- Khỏi

- Sao trả lời vậy ? giận anh
hả.

-- Giận hôn chỉ nó

- Anh nói về thì tìm Loan nè

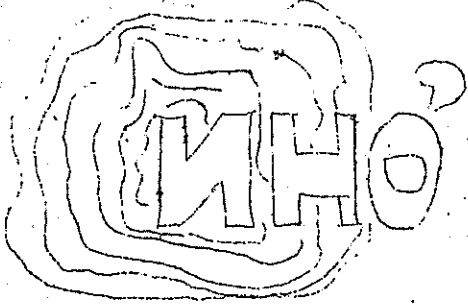
- Không biết.

Nói thế nhưng Loan thấy anh V
Vũ tội nghiệp ghê ! Thấy dáng bộ a
anh đây là biết không nói dối với
mình đâu, áo quần còn bán bụi nư
rừng nà. Nghĩ mà thương chứ không
còn giận nữa, đừng làm cho anh Vũ
buồn - Loan nghĩ thầm trong lòng n
như vậy.

Bước chiều buồn như giòng sông
lặng lẽ trôi qua không một tiếng đ
động. Nhìn sang anh Vũ thấy anh b
buồn như có một điều gì sắp nói. Và
trước mặt Loan cả một vùng không-g
gian buồn vô hạn.

Ngày mai anh Vũ lại xa Loan r
rồi. Loan nuôi tiếc từ xa xôi trong
giây phút ngập ngừng, tuổi trẻ m
chứ đã lặng chìm, để thời gian lặ
lẽ trôi qua.

THUY-QUYÊN

Nhớ hôm nào ta cùng bạn gặp nhau
Ta gặp nhau tay bắt mắt mừng.
Như ánh bình minh vừa ló dạng.
Thơ rồi!

Hôm nay ta và bạn xa nhau
Xa mãi tưởng xưa cùng thấy cũ
Nhớ!

Vâng ta sẽ nhớ mãi.
Nhớ mãi những khuôn mặt tràn đầy nhựa sống.
Những ánh mắt long lanh.
Những nụ cười hồn nhiên
Như uớt một tuống lai sáng chói.
Đề cho đời ta khỏi vô
Vâng tôi sẽ nhớ, nhớ mãi

TRƯỜNG CỬ

Thương thầy mất

Tin thầy mất, khiến con xúc động,
 Kể từ đây con vắng bóng thầy
 Tròn quan tài, màu tím sẫm
 Bóng hình thầy còn đó vẫn chưa phai,
 Nơi ngày nào thầy đang giảng dạy,
 Thế mà nay thầy đã lìa đời.
 Chúng con còn biết gì hơn,
 Đưa hồn thầy đến chốn an cuối cùng.
 Thầy ra đi giữa mùa thu lạnh,
 Có chúng con khóc một bên hồn.

Khóc thầy vĩnh viễn ra đi,
 Khóc cho duyên nợ đã khi lỡ làng
 Chúng con đang cần thầy dạy dỗ,
 Thầy đi rồi ai nhắc chúng con,
 Những khi lỡ bước sai đường
 Cho chúng con khỏi lỡ làng về sau,
 Bồn của huyết người đông như nạm
 Ngậm ngùi khóc quan tài hạ sêu
 Một năm, hai năm... lấp thầy,
 Chúng con ruột thối giải bày cùng ai.
 Ôn của thầy chúng con chúc trả hết
 Nghĩa công này ghi khắc chìm sâu.
 Từ biệt thầy con rồi lố
 Lần cuối cùng là như thế trăm năm.

NGUYỄN VĂN TRUY

Chiều thu

Chiều vô trên bến sông hàn
 Có con thuyền nhỏ hai chàng, thú sinh
 Ba nam như bóng với hình
 Đường xưa lối cũ như mình với ta
 Lênh đênh mây phủ chiều tà
 Hàng thông lơ lửng ru ma vọng đêm
 Gió thu gió thổi qua rèm
 Lá thu rơi rụng bên thềm năm xưa
 Thu này trời lại đổ mưa
 Gió buồn vang thổi lá thưa trên cành
 Mây thu phủ kín non xanh
 Khua vang cũng dậy những manh áo sầu
 Thu vô những buổi mưa ngâu
 Tiết thuồng di vắng một màu xanh tuổi
 Đa mang giọng nói tiếng cười
 Thu vô nhớ đến những ngôi năm xưa

DÔNG PHIẾ

Long Thang
tên người

B
A
N
T
H
A
N

Trương Quý

'Giờ này anh ở đâu ... đồng hồ nắng
mưa giải dần vắng đến tai tao đã lặn tao
nhớ lại và nhớ đến mày Hoài ạ ! Sao tiếng
hát ấy phù hợp với tâm trạng tao lúc này
qua, ở giờ này mày đang ở đâu và làm gì
thế, mày có biết mấy tụi bạn và cả tao đ
đang trông ngóng đợi mày màn khoá để xem
chân dung của mày độ rầy ra sao, Hoài nè
mày có bao giờ nhớ lại những kỷ-niệm êm-
đềm mấy năm trước không ? Cái thu tao v
với mày vô tư ngày 2 buổi đến trường kh
không ? Thật hết rồi Hoài nhỉ ? Cậu nói
đó làm tao xúc động không ít. Chính tụi
mình cũng không ngờ và không dám ngờ tới
việc chúng mình đã chia tay mày vào nghiệp
lính thu giả từ tuổi thơ sinh đầy niềm
còn tao không biết có tiếp tục con đường
tao vạch dở dang ... không hay là phải t
tiếp nối theo chân mày nhỉ.

Hoài ạ ! hồi còn học lớp 10 tụi mình
đau có chơi thân : thế mà có lẽ số mình
được ông tơ bà nguyệt se nối hay sao tao
với mày gặp nhau tại lớp 11A Bô-đề hi còn
nhớ không ? lúc đó sao tao cứ thấy mến
mày và tao đã chơi với mày những ngày mà
tụi mình quen nhau đang là những ngày th
thần tiên, vui nhất đẹp nhất phải không
mày ? Thế mà mày đã bỏ tao, bỏ thằng Th
Thiệt để đáp lời kêu gọi động viên 0 tuổi
đồn quân, cái tuổi sinh 1954 của mày bị
đi lính là chẳng qua vì chiến tranh gia
tăng mà thôi số mày xuôi quá hí ! tao đã
biết thế và tao biết thế ới còn đâu những
ngày vui đó, còn đâu như buổi ra chơi
tao với mày đi ăn chè, chèo ghé, còn đâu
những ngày tụi mình (tao mày Thiệt, Dũng
Đạt, Thành chúng mình) đã sánh vai nhau
đi khắp phố Đà-Nẵng nhìn mọi người rồi k
kê nhau nói nhảm, còn đâu ... còn đâu N
Noel đến rồi đó Hoài ạ ! đến Noel năm nay

tạo lại nhớ Noel năm ngoái này à! nghĩ đến bây giờ, tạo vẫn còn hình dung một khung cảnh rộn rịp khác thường mà chắc hẳn vui hơn cuộc lễ nào này nhỉ, từng thóc người cõn ào trên con đường độc lập cho đến khắp tất cả nhà thờ người ta chen nhau đi dạo phố họ đi xem lễ thì ít mà đi diện lại nhiều nữa tr trong đó lại có tụi mình vui nhỉ, càng kể cho này mà tạo lại bồi hồi tiếc-tiếc để rồi buồn, thế hơ?

Hôm tạo có ghé thăm bà già n này, vừa bước chân vào cửa đã thấy bà già này trước hiên nhà đôi mắt buồn buồn trông về cõi xa xăm. Tạo đoán chắc là bà đang nghĩ đến này Hoài à! nhìn cảnh này tạo không biết là gì thế nào để bà già này bớt đi nỗi nhớ thương ấy, bao năm trời học hành với mộng ước cao xa ôn ập vào ngày mai có đôi lúc tạo này tin sự, này đã kể cho tạo nghe cái lý tưởng của này khi lớn lên mà tạo chỉ cười chẳng biết nói gì chỉ để rồi giờ đây ... mộng ước và vợ rồi Hoài nhỉ? Thôi ráng đi. H Hoài con trai tụi mình thà đi nào lại không giống nhau buồn chỉ này biết bao nhiêu đưa chứ một mình này đâu mà này lo, cuộc chiến còn kéo dài nếu tạo học hành về thì t thế nào cũng giống này có khác chỉ đâu mà sợ thua này lần đầu em này mới là khác vậy chẳng nên sớm tư chỉ cho một hay nghe lời tạo để h hãnh diện lên.

Tạo nhớ có lần này cũng đã h hỏi tạo : 'mì thích đi lính không'

tạo trả lời rất gọn rồi sẽ đi n nữa ... này cười. Thế rồi thời gian qua đi lời nói của tạo có phải là một định luật cho tất cả những thằng con trai ở trên mảnh đất này trong đó có m này và tạo phải không Hoài? Và người xuôi xoe nhất trong nhóm của tạo chính là này. Tại sao k không phải là tạo nhỉ? à! tạo có đủ điều kiện của thằng nhóc t thua này một tuổi, răng trời kh không cho 2 đứa mình đóng tước nhau để cùng đi lính một lần có nhau gần nhau cho vui nhỉ? ... đọc đến đây chắc này cho rằng đ định mệnh phải không? Có đúng không? Tạo nghĩ ngơ hai tiếng đ ấy quá荒唐 thôi chuyện buồn n nhắc làm gì phải không Hoài, hãy nghĩ đến thực tại là hơn này nh nhỉ?.

Thôi nhớ Hoài, dù nói đùa một phượng trời : anh đường anh tôi đường tôi, tụi mình cũng đ đứng xem vậy mà chớ trách hay k khác thường mà hãy vui lên con trai mà này buồn hay là khác nh nhớ chiến là xê đơ mà hãy vui l lên, dù trên bước đường hành q quân, liệu địch giã tạo tại bãi tập ở quân trường hay có đ đụng trận thật với kẻ thù? May hay tin tưởng rằng nơi đây tạo sẽ cầu nguyện cho này, bà già này sẽ cầu nguyện cho này và tất cả những thằng bạn còn lại đây sẽ cầu nguyện cho này nhiều nữa, ráng lên đi hoi thằng bạn muốn

-CHAU-TRINH

đôi tròng lòng tao.

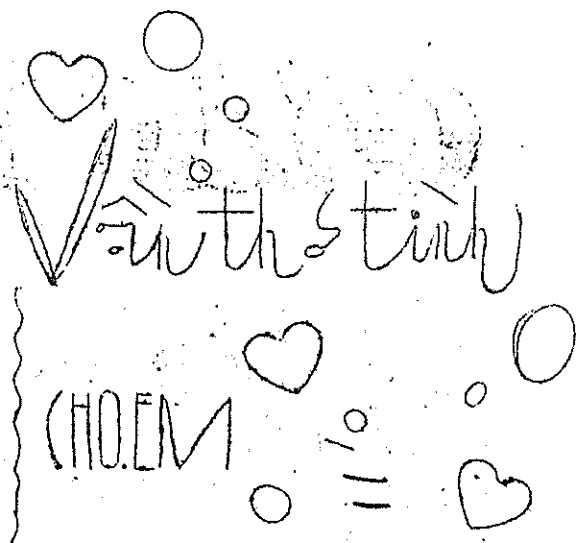
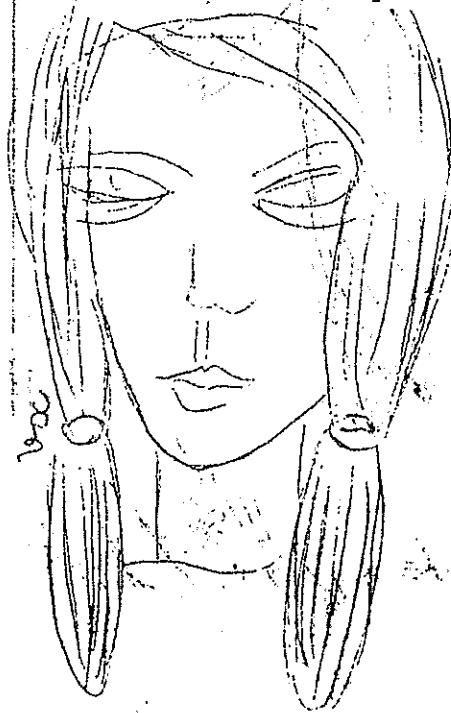
Đây câu thơ năm xưa mà này
với tao đã lâu chung với nhau lúc
trên đường từ trường về nhà.

Đi hoài 1 con đường
Ngõ đôi chân dính mắt
Đi về trên đường trắng
Có tao và có này.

Bạn thân của này

TRUONG-VY

Đà-Nẵng 017011073

Em có biết tình ta như thế
Vĩnh thủy rồi ta biết yêu ai
Trái yêu thương ta dành hết
cho em.

Trong thốn thức nghe lòng trĩu
nặng

Nhớ tình nhận bé bỏng tin yêu
Ngày vắng bóng em là ta nhớ
Ta chỉ biết có mình em đây
Ta yêu em từ vũ trụ cô liêu
Thần tình em như thần với gió
Gió nâng về cánh nhận yêu thương
Anh yêu mãi nhận trời không xiết
Nhớ nhận trời cất cánh bay cao
Ta chỉ biết thờ ở cùng gió bụi
Này em hội mình yêu nhau mãi
Đến cuộc sau ta mãi trong ta.

Tê-Anh-Hồ

Giáo Lại

YÊN-SONG

Song Ngân một phút trôi qua không bao giờ trở lại phải không em? Đừng để mất một cái gì mà em đang hưởng, đừng để mất cái gì đẹp nhất của đời em ... Nhưng em ơi ! đừng bao giờ quên rằng việc học nó đang theo đuổi sau lưng em đó. Em hãy lấy sách vở làm khí giới và lấy bút mực làm cuộc khai hoàn ... ấy cũng là một thời vàng son của tuổi trẻ em. Thêm dần tuổi nữa em sẽ là một đóa hồng trong cửa sổ ... Thêm dần tuổi nữa em chỉ làm đẹp vườn hoa cho bướm bướm lượn và thêm dần tuổi nữa ... cánh hoa hồng này sẽ bị người ta đem về cắm một chậu phòng khác ... Em ơi ! Thế là em đã đến tuổi trưởng thành, tuổi thơ không còn ở nơi em, không còn có những ngày cắp sách đến trường và không còn những chồi non dài chùng em cặp tay nhau dung dăng dung dẻ ... Song-Ngân! em ơi hãy tận hưởng nó đi rồi in một ngày kia em khỏi phải hối tiếc, phải băn khoăn

Một phút đi qua không bao giờ trở lại.

(Thân tặng cho Song-Ngân em gái tôi).

trăng 88

Vũ
Thơ

CON MUA GƯƠI MUA

- Bác cho con vào nghe
- Không được đâu cô
- Tội nghiệp con mà bác, ông
thầy Pháp-văn này khó lắm đó.
- Ông Hiệu-Trưởng cũng chẳng
vừa đâu, nó gạ cho cô vào, ông k
không cho tôi làm việc nữa rồi ai
tội nghiệp bác tôi đây.

Tôi thất vọng đành ôm cặp b
buồn bã bước đi hướng về thư viện
Thật tình thật tôi đã cố gắng
rất nhiều để sửa lại giọng điệu c
cho tự nhiên khi nói với bác phụ
trưởng.

Bây giờ thì tôi chỉ muốn gi
hết. Vào học? Đến lớp lúc này t
tôi biết chắc là không thân nhận
được một điều gì cả, phưng vì tôi
muốn quên, quên tất cả kể từ khi
đưa Minh ra nghĩa trang trở lại đ
đây.

Con Phương hầu với tôi sẽ đ
đưa bốn cái thư Minh đã viết cho
tôi nhưng chưa gởi, mà nó tìm th
thấy trong ba-lô, được đưa về từ
vùng núi xa xôi nào đó khi Minh t
từ trận.

Minh tàn nhẫn quá chăng? Tôi
cũng không biết nữa, nhưng bây c

giờ thì tôi đang xót xa đây. Một
chút nắng xôn xao trên hàng me r
rợp bóng, tiếng chim hót trên x
cao không gây cho tôi một gợn nhó
một chút rộn ràng như ngày Minh
con sống, ngày mà Minh thường đến
tôi ở công trường.

Tôi thần thờ mở cặp lấy thư
lá thư đọc nhất mà Minh nhờ con
Phương trao lại cho tôi, lúc sắp
hết phép trao về đơn vị, đây cũng
là kỷ vật để làm hành trang vào
đời.

Quảng-Trị 25.1.72

Tâm của chú.

'Súng là vợ, đạn là con' câu
này thật không còn ý nghĩa gì nữa,
từ khi chú gặp được Tâm - Tâm ơi
chú không biết nói sao đây để T
Tâm hiểu được chú.

Tâm còn ngây thơ trên trời
và hồn nhiên quá, làm chú không đ
đủ can đảm nói ra điều mình muốn
nói.

Chú nói chuyện này cho Tâm

nghe nhé.

Đơn vị chủ vui lắm, bạn bè cũng nhiều, chủ lại hài vui nên xa nhà mà chẳng thấy buồn bao giờ. Nhưng kỳ phép này, khi trở về đơn vị, chủ biết chắc là không còn vô tư như trước nữa, chủ sẽ nhớ, nhớ thật nhiệt độ nghe Tâm, chủ đồ Tâm chủ nhớ gì? và chủ nghĩ về ai?.

Thời bây giờ chủ đề nghị n như thế này và mong Tâm đừng từ chối: Chiều nay Tâm đến với Ph Phương, để chủ gặp Tâm và phải nói với Tâm một điều, rồi ngày mai chủ đi.

Nhớ nghe, nếu Tâm ngại chủ buồn, chắc chủ sẽ đi được đâu.

Mon... thật

Chủ của Tâm - Minh -

Minh ơi! Tâm đã không đến như chủ hẹn, vì Tâm sợ lắm, khi không biết Tâm sợ gì, bây giờ chủ chỉ thất thật rồi. Tại Tâm không đến với chủ chẳng? Tâm bị hội hận quá - Tâm thấy nhẹn ở cổ, cay cay ở mi - Không biết những thay sau, những cảnh thực mà Minh không bao giờ gọi, trong đó chủ đã viết gì cho Tâm.

Tâm thôn thức, ép lá thư vào ngực, nước mắt trào ra, đã hết thật rồi như ngày đưa đón, những ước mơ càng gọi nhớ. Minh ơi! Minh ơi! Tâm đang nghĩ t

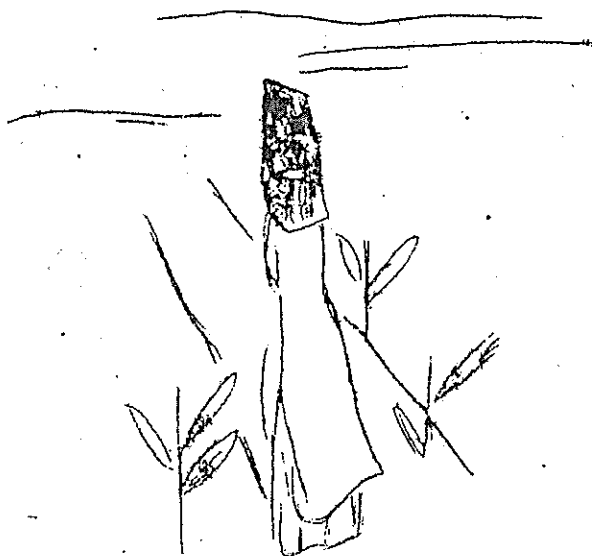
tới chủ đây, nghĩ thật nhiều, chứ không như chủ tưởng đâu.

Bên kia đường tiếng hát Thái Thanh cao vút.

Xưa tan trường về
anh theo Ngỏ về
Nay trên đường này
Đội như sóng nổi
xoá bỏ vết người
chân người tìm nhau ... tìm nhau.

Đã-Mãng những ngày cuối Thu.

KINH-THU

CON MUA GƯỜI MUA

- Bác cho con vào nghe
- Không được đâu cô
- Tôi nghiệp con mà bác, ông thầy Pháp-văn này khó lắm đó.
- Ông Hiệu-Trưởng cũng chẳng vừa đâu, nó cho cô vào, ông không cho tôi làm việc nữa rồi ai tôi nghiệp cho tôi đây.

Tôi thất vọng, đành ôm cặp bước bả bước đi hướng về thư viện.

Thật tình thật thái tôi đã cố gắng rất nhiều để sửa lại giọng điệu cho tự nhiên khi nói với bác phụ trách.

Bây giờ thì tôi chẳng muốn gì hết. Vào học? Đến lớp lúc này tôi biết chắc là không thu nhận được một điều gì cả, nhưng vì tôi muốn quên, quên tất cả kể từ khi đưa Minh ra nghĩa trang trở lại đây.

Con Phương hầu với tôi sẽ đưa bốn cái thư Minh đã viết cho tôi nhưng chưa gởi, mà nó tìm thấy trong ba-lô, được đưa về từ vùng núi xa xôi nào đó khi Minh từ trận.

Minh tàn nhẫn quá chăng? Tôi cũng không biết nữa, nhưng bây giờ

giờ thì tôi đang xót xa đây. Một chút nắng xen vào trên hàng me rợp bóng, tiếng chim hót trên cây cao không gây cho tôi một gợn nhớ, một chút rộn ràng như ngày Minh còn sống, ngày mà Minh thường đến tôi ở công trường.

Tôi thần thờ mở cặp lấy thư lá thư đọc nhất mà Minh nhờ con Phương trao lại cho tôi, lúc sắp hết phép trả vô đơn vị, đây cũng là kỷ vật để làm hành trang vào đời.

Quảng-Trị 25.1.72

Tâm của chú.

'Súng là vợ, đạn là con' câu này thật không còn ý nghĩa gì nữa, từ khi chú gặp được Tâm - Tâm ơi chú không biết nói sao đây để Tâm hiểu được chú.

Tâm còn ngây thơ trong trắng và hồn nhiên quá, làm chú không đủ can đảm nói ra điều mình muốn nói.

Chú nói chuyện này cho Tâm

nghe nhé.

Đơn vị chủ vui lẫn, bạn bè cũng nhiều, chủ lại hạn vui nên xa nhà mà chẳng thấy buồn bao giờ. Nhưng kỳ phép này, khi trở về đơn vị, chủ biết chắc là không còn vô tư như trước nữa, chủ sẽ nhớ, nhớ thật nhiệt độ n nghe Tâm, chủ đồ Tâm chủ nhớ gì? và chủ nghĩ về gì?

Thời bây giờ chủ đồ nghĩ n như thế này và song Tâm đang từ chối: Chiều nay Tâm đến với Ph Phương, để chủ gặp Tâm và phải nói với Tâm một điều, rồi ngày mai chủ đi.

Nhớ nghe, nếu Tâm quên chủ buồn, chắc chủ sẽ được đầu.

Mon... thật

Chủ của Tâm - Minh -

Minh ơi! Tâm đã không đến như chủ hẹn, vì Tâm sợ lẫn, không biết Tâm sợ gì, bây giờ chủ chỉ thất thật rồi. Tại Tâm không đến với chủ chăng? Tâm họ họ hận quý - Tâm thấy n hận ở cô, cay cay ở mi. - Không biết n những thư sau, những cách thư n mà Minh không bao giờ gọi, trong đó chủ đã viết gì cho Tâm.

Tâm thôn thức, ép lá thư vào nước, nước nứt trào ra, đã hết thật rồi như vậy ngày đưa đến, nhưng nước nư càng gọi nhỏ. Minh ơi! Minh ơi! Tâm đang nghĩ t

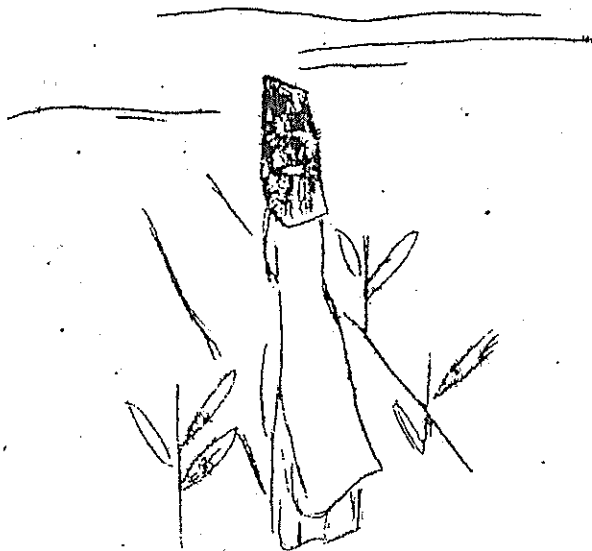
tới chủ đây, nghĩ thật nhiều, chủ không như chủ tưởng đâu.

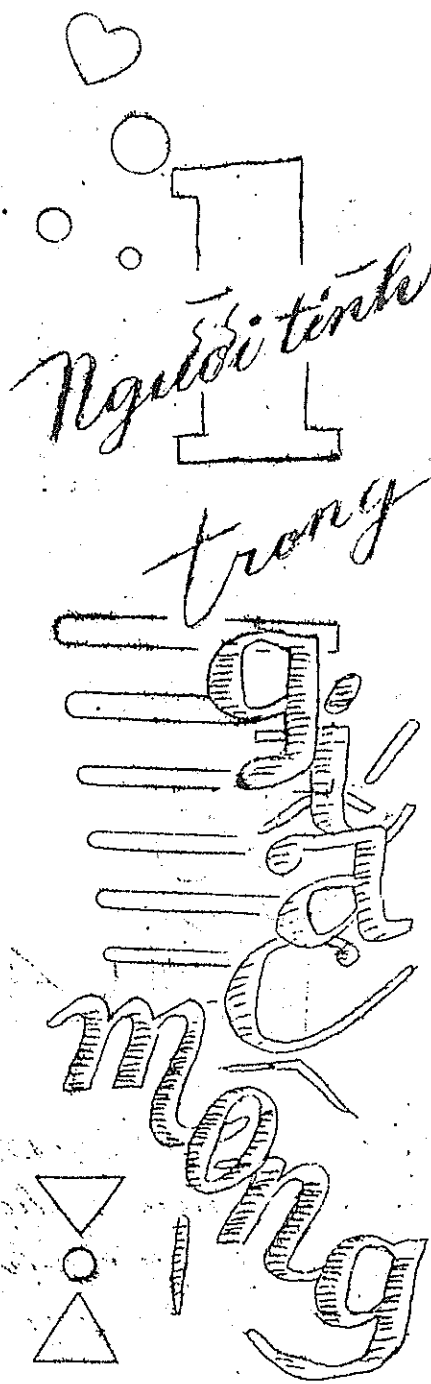
Bên kia đường tiếng hát Thái Thanh cao vút.

Xưa tan trường về
anh theo Ngỏ về
Nay trên đường này
Đôi như sóng nổi
xoá bỏ vết người
chân người tìm nhau ... tìm nhau.

Đi-Hãng những ngày cuối Thu.

KINH-THU

Một đêm trăng tròn dòng sông Thạch-Hàn, ta ngồi trong khoang thuyền, ta thả hồn chơi vơi trên sông nước, ta mơ gặp n một gái-liều-trai, nhưng gái-liều-trai k không đến, ta دچار buồn phiền thì bỗng c có tiếng vỗ nhẹ vào bên khoang thuyền, ta giật mình quay lại và khi đó ta thấy ph phát hiện một người con gái, ta chưa nỡ lời chào thì nàng đã vội lên tiếng.

- Chào Tiên-sinh! trong cảnh sắc h huyền ảo mà Tiên-sinh chỉ độc-âm một mình quả là một điều thiếu sót, nên tiên thp thiếp mạo-muội đến đây xin hầu trà cừu Tiên-sinh, ta mỉm cười đáp lại.

- Nếu đấng ấy có nhà-chúng thì còn gì băn khoăn cho bằng. Hừ! xin mời c n bước vào trong khoang thuyền cho kẻ hèn nã, mời một chén trà nhạt.

- Bấy giờ Tiên-sinh đi trước.

Dưới đèn trăng một con thuyền lênh đênh giữa lòng sông vắng. Nàng hỏi ta :

- Bốn bề sơn-hà loạn chiến chinh, s sạo Tiên-sinh không lên đường xách súng cứu đời mà lại vui thú sông hồ.

Ta nói rõ thân thế của ta cho nàng biết.

- Vốn! kẻ hèn này sinh trưởng tại Thôn Lâm-Kuân trong một gia đình trung-lưu tại vùng Quan-Trị.

Thuở đó! chưa có nạn chiến-tranh. Ta lớn lên trên quê-hương đó và sống c cuộc sống đầm-ấm trong tổ-án gia-đình.

Nhưng giờ đây! Quân Bắc phương đã vượt tuyến tràn qua vực dãy động cần q qua dòng sông Thạch-Hàn, nhuộm máu bắ-bộ thân-thuộc trên gĩa đất thân-yêu c của ta đó và từ đó ta đã vào Nam tìm sự sống.

Khi trận Bắc-phương xâm lấn
lấn lén mạnh thì đồng bào xé t
ta đã chạy loạn và đã sống lẫn
lóc với dân bản xứ, sau đó sống
tạm trú tại vùng đất cát khô c
cằn, núi non biên mậu trung đi
hiệp của vùng đất Quảng-Nam. Đ
đã hơn một năm nay ta cùng dân
ta đã từng nằm gai, nằm mật, v
vào sinh ra tử thật đã nhiều,
cuối cùng gia đình ta và dân x
xã ta sống cạnh tạm bợ và nay
thì đã trở thành nạn nhân chiến
tranh.

Giờ đây đã có người bán v
và Hoà-bình sắp đến với dân t
tộc ta. Ta không ngại gì hơn,
sống về trên giải đất thân-yêu
của ta để sống lại những nếp s
sống cũ và lo bề hương khói ch
cho đấng sinh thành.

- Nàng hỏi ta ! sao Tiên-sinh
chưa định bỏ gia-thất.

- Ta bây là thươ này yêu
quái quái nhiều, tìm một người
hiếu được mình thì quả là một
hiếu hoai khó.

- Nàng hỏi ! Nếu có người
hiếu được Tiên-sinh thì Tiên -
sinh nghĩ sao ?

Ta lặng yên không nói. Ta
hỏi nàng từ đầu đến và quyết tâm
tôn-danh.

- Thiếp quê ở kinh-thành
tính danh vốn thật tên là Kh
Khương-Dung.

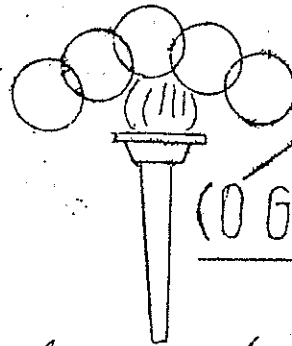
- Thật là diễm-tuyệt, ng

người đã lập nà tên cũng đẹp, t
tôi đã từng sống và đã từng vui
chơi ở đó, cô nghe bạn nói nhẹ
nhàng chưa tỏ tường hôm nay gặp
đây thật là Tam-sinh hữu hạnh.

Câu chuyện vừa đến đây thì
mây đen vần vũ, sấm chớp liên-h
hối, mưa đổ, sấm xé, nắng lảo-
đao ngã xuống xông, ta nhảy theo
niêu đại thì thấy mình rơi xuống
đất mới biết mình chiêm bao.

Tôi bằng hoàng nuối tiếc n
những giây phút vừa qua.

TÀ-VĂN-LỢI

(O GI LA?)

Hỏi tức câu lớp 12A2
sẽ đầu giao hữu với hội
Trung tâm Chính hình
vào một ngày trong
tương lai.

trang 92

Gọi tên 4 mùa

Gọi tên em trong mùa xuân tuổi mới
Bướm bướm vờn trên vạt lúa nõ hoa
Gió đùa vui trên tóc nắng loa loa
Bố mẹ nhỏ-mắt em nhìn hiền dịu
Gọi tên em khi hạ về rúc nắng
Phở đồ hồng phượng thêm đỏ hoa
Tóc em dài, ôi đáng nhỏ hiền hòa
Lên lên đến bên hoa vừa chớm nở
Thu tìm về lúc nắng vàng chót vót
Em ngoan hiền tựa áo lụa lung linh
Giữa trời thu cô đọng mọi tổ tình
Anh sẽ gọi "Thu Quỳnh", tên em nhé !
Trang áo lạnh e ấp cô bé nhỏ
Dáng em hiền trong màu áo bao dung
Đông sang rồi cô có biết hay không?
Giác thiên thần, anh gọi tên "Đông Lan"

HOANG THAI TY

4-rang 93

Lưu biệt

Tôi viết bài thơ giữa mùa phượng nở
 Với và trao người giữa buổi chia tay
 Cầm bút lên nào biết viết gì đây
 Cho bạn hữu ra đi không ngán lòng
 Thôi bạn ơi! kỷ niệm xin đừng kể
 Thêm đau buồn kẻ ở lẫn người đi
 Hãy nên đi, vui vẻ lúc phân ly
 Ta chúc nhau, những lời vui thân ái
 Mỗi chúc nhau, mặt đăm nhìn ái ngại
 Bước phang trên bạn vùn vù gì sướng

1242 PHANCIUTRINE

Cánh chim hai hồ dấn bước bốn phương
Quên cay đắng, quên ngày xanh: áo trắng
Trong sân trường rồi đây không trông vắng
Vắng bạn hiền lòng vắng cả niềm vui ...
Ngân ló sâu ngừng lại buổi chia phôi
Sẽ thấm ướt bút nghiêng cùng sách vở
Thôi bạn nhé! Hãy vui lên đi nhé!
Ước mơ nào cũng là ước mơ thôi
Mộng đang xanh mộng đã hóa tím rồi
Niềm cay đắng tái tê ta chấp nhận
Buổi chia tay viết bài thơ tặng bạn
Mặt run run, ghi vôi và đón số
Ý thơ nghèo, không ghi hết tình thơ
Tặng bạn hếu mang theo làm kỷ niệm .

NGOC HUY

Nàng mỉm cười nhưng ta e ngại
 Người đến gần cảm thấy ngại ngùng
 Khi nói chuyện vẫn lại ngập ngừng
 Sao thế hỡi người!

Những trong cơn mơ
 Ta hôn nàng say đắm
 Như cuồng dại giữa hư vô
 Lúc tỉnh ngộ là mộng
 Dù mộng hay không - ta đã hôn người
 Và thỏa mãn với ao giấc ấy .

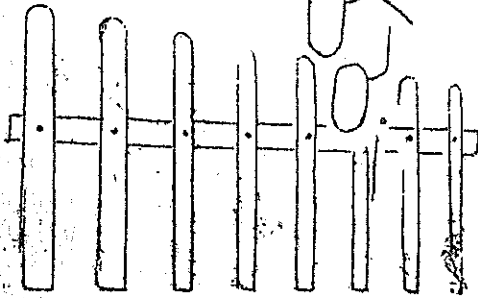
NH-

Ảnh hưởng
"tuyến giáp
trạng"

V
A
I

C
O
N

N
G
U

Tuyến giáp trạng là một tuyến màu hồng có hình cánh bướm nằm trên khí quản, ngay dưới yết hầu nặng khoảng 25 gram và số lượng kích thích tố tiết ra mỗi ngày là 3/1000 gram.

Với sức nặng và số lượng kích thích tố tiết ra hàng ngày như vậy khi khiến ta tưởng ra nó không quan trọng nhưng sự thật tuyến giáp trạng rất quan trọng.

Vì nếu nó không tiết ra đủ kích thích tố thì khi chúng ta ra đời chỉ là một thằng lùn khờ coi, mỗi ngày, mỗi một tháng dần dần ngu si. Đến khi lớn nó sẽ là xác định mức độ cuộc sống của chúng ta. Chúng ta có thể chạy nhanh như ngựa hay bò chậm như rùa.

Hai chất kích thích tố của nó đã được cấu tạo bởi 2/3 chất Iode và phụ cấu lượng Iode của nó hàng ngày chỉ vào khoảng 1/5000 gram. Tuy số lượng nhỏ nhưng nó xác định sự khác biệt giữa đàn độn và tăng trưởng bình thường của đứa bé, cũng như giữa sự uế cại hay hăng hái của con người đã trưởng thành v.v...

Sức hoạt động của các kích thích tố của tuyến giáp trạng rất phi thường nếu thiếu chúng nông nọc sẽ không biến thành ếch được, chúng kích thích sự hoạt động của tất cả tế bào trong cơ thể chúng ta.

Khi một phụ nữ có thai, tuyến giáp trạng của người ấy sẽ sản xuất nhiều kích thích tố để đáp ứng với một vài nhu cầu đặc biệt. Khi chúng ta ngủ như những nhu cầu năng lượng của chúng ta vào mức độ tối thiểu. Bất cứ một công việc nào dù nặng hay nhẹ đều làm cho k

kích thích tố của tuyến giáp trạng gia tăng, chúng ta tăng dấy hay ngồi xuống cũng đã làm cho chúng tăng vọt lên rồi. Tuy nhiên những công việc vô trí óc thì lại không làm cho nó gia tăng bao nhiêu.

Những lúc chúng ta lo âu làm cho kích thích tố của tuyến giáp trạng sản xuất nhiều khiến cho chúng ta trở nên nóng nảy. Như sự buồn bã lo âu như sự hăng thi, làm ăn thất bại, cạnh chết người thân v.v... những cái cảnh đó chúng ta trải nghiệm nhiều thì hay nhiều nữa cũng có thể gây ra một chuỗi biến chứng. Bộ óc của chúng ta quá căng thẳng khiến cho trung khu thần kinh hypothalamus kích thích nã-thùy qua mạnh và nã-thùy sẽ kích thích lại giáp trạng tuyến khiến nó làm cho chúng ta nói điên có thể làm thân chủ cho bệnh viện điên.

Điều đặc biệt là giáp trạng tuyến là một trong những cơ quan yếu đuối nhất trong cơ thể và có rất nhiều sự trục trặc xảy ra cho nó để sinh ra rất nhiều bệnh. Thiếu chất Iode là một trong những nguyên nhân thường gặp của sự trục trặc này.

Khi thiếu chất Iode giáp trạng tuyến sẽ hoá to, tạo nên hàng triệu tế bào hấp thụ càng nhiều càng tốt và trọng lượng của tuyến giáp trạng tăng lên nhiều lần. Đó chính là chứng b

bệnh trước cổ trông khá xấu nhưng nó không độc, ít nguy hiểm đến sức khoẻ, trừ khi nó to quá làm tắt nghẽn khí quản.

Một chứng bệnh khác mà tuyến này có thể mắc phải là chứng bệnh ung thư nhưng nó loại hiền nhất trong các loại ung thư khác. Nó thường ở yên một chỗ chứ không phải tán mông ở khắp nơi, nên người ta có thể đến Bác-sĩ chữa với nhiều hy vọng sẽ lành bệnh.

Ngoài ra còn có những trường hợp khác như hoạt động của tuyến có thể giảm sút chẳng hạn như chứng bệnh di truyền đôi lúc vì những lý do mà chưa được biết rõ giáp trạng tuyến bị tắt nghẽn không tiết ra kích thích tố tiếp lại hay bị thay thế bởi mô giáp trạng tuyến không hoạt động. Một số nguyên nhân gây nên sự giảm sút lượng kích thích tố sản xuất là nã-thùy tiết ra không đủ số lượng thyroxin để kích thích tuyến giáp trạng hoạt động.

Trái lại còn nhiều thứ làm cho giáp trạng tuyến hoạt động mạnh và nó cũng phóng to lên như chứng bướu cổ nhưng lần này thì nó độc. Nhưng hầu hết các chứng bệnh như thế này đều có thể được chữa lành. Đôi khi bệnh nhân cần phải giải phẫu khi độ y-sĩ sẽ xác định số lượng cần phải cắt bỏ bao nhiêu vì nếu số lượng cắt bỏ ít quá thì tuyến giáp trạng sẽ tiếp tục sản xuất dư thừa kích thích tố nếu cắt bỏ quá nhiều thì

bệnh nhân sẽ phải uống thêm kích thích tố từ bên ngoài.

Khi chúng ta biết được ảnh hưởng của tuyến giáp trạng thì chúng ta có thể biết được những sự trục trặc của tuyến giáp trạng như: khi dưới tay chúng ta thấy ngón tay rung rẩy hay chúng ta thường hay nóng giận, khó ngủ ăn nhiều nhưng vẫn sụt cân đó là những triệu chứng cho chúng ta biết là tuyến giáp trạng hoạt động quá mạnh, khi chúng ta thấy mặt bị sưng vu vù hoặc nhấc đồ là triệu chứng tỏ các sự hoạt động của tuyến giáp trạng quá yếu.

Đến nay tuyến giáp trạng vẫn còn nhiều bí mật nên cần được khám phá. Vào khoảng những năm 1960 y học khám phá ra chất kích thích tố Calcitonin. Chất Calcitonine có nhiệm vụ hội giải bớt các kích thích tố để duy trì mức quân bình giáp trạng tuyến vẫn còn nhiều bí mật chưa được đem t ra ánh sáng.

Trần Đình Dũng
(Thức 'Jan-Jee's Thyroid').

IMPORTANT !!

THI TRẮC NGHIỆM. THI TRẮC NGHIỆM

Thưa các bạn thi trắc nghiệm là một lối thi tương đối mới lạ. Để thi ngoài 2 loại Trắc nghiệm, ứng dụng còn có một phần nhận định và suy luận. Để hiểu rõ về suy luận và nhận xét của mình có phong phú hay không. Tôi xin đưa ra một câu hỏi mẫu (không có trả lời A, B, C, D, E vì chúng có này IBM để chẵn) mà bạn chỉ trả lời trong óc rồi xem giải đáp. Nếu bạn đã đáp đúng tức là bạn đã có một óc suy luận đối đặc đủ để đáp B hoặc Đu trong kỳ thi sắp đến. Thưa các bạn câu hỏi đó như sau :

- Trong quân-y-viện nọ có phòng nội thương, lỵ thương, 3 phẫu ... vì các thương binh hơi đông nên không được sạch sẽ cho lắm. Nhưng trái lại ở trại ngoại thương thì nội thương binh nằm một giường, có trải drap trắng tinh và phòng này được sự chăm sóc của một vị bác sĩ có công tâm, thương bệnh nhân. Sáng nào cũng vậy vị bác-sĩ này lần lượt khám từ giường số 1 cho đến hết ! Bác-sĩ rất công bình nên được lòng tất cả anh em thương binh. Nhưng một hôm sau khi khám xong thì anh thương binh ở giường số 2. Để anh xin đổi sang giường

giường số 1.

Vị Bác-sĩ hỏi : Có phải anh chê giường số 2 không được sạch hay không ? Anh ta đáp : không, nhưng cứ nằng nặc lời đòi giường. Nếu Bác-sĩ không cho thì anh tas sẽ tự tử. Đọc câu chuyện trên, b bạn hãy suy đoán và trả lời 2 c câu hỏi sau :

- Anh thương binh giường 1 đau gì ?

- Anh thương binh giường 2 đau gì ?

Nếu trả lời đúng thì bạn c hy vọng rằng bên tuổi của bạn đã được máy chữ IBM ghi nhớ và diễn vào văn bằng 'TƯ TÀI PHỔ THÔNG' n niên-khoá 73-74.

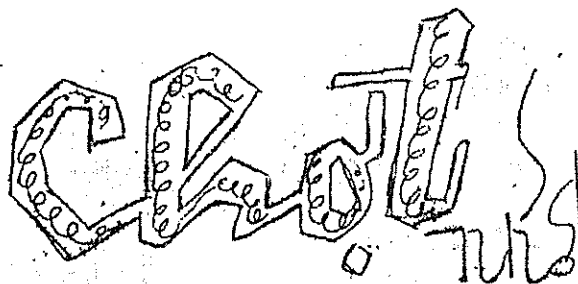
Chào bạn.

* Thưa các bạn số là : ...

Người thương binh nằm ở giường số (1) bị thương ở HẬU MÔN gặp vị Bác-sĩ có lương tâm nên k khăm hơi cẩn thận. Keng rồi Bác-sĩ qua khám anh thương binh ở giường thứ (2) và anh này lại bị thương ở MŨI.

Do đó :

SÀO CỐP

Một ngày rồi qua ! Niềm mong đợi đã đến. Giấc ngủ nào lại chợt thức em nhỉ - Anh ngơ hồn thức d đây ? Rũ những giọt sương sầu đang bám vào ngày qua, bàng hoàng nào chạy dấn trong cơ thể lên lời vào từng ngọc ngách tâm tư. Thật t thế em à, sự trở lại mang cho anh một tia nắng mới. Một ý nghĩ vươn vươn lên từ đó. Ngón tư nào này chờ cho anh để diễn tả tâm tình n này ha em ? Dù nói diện kiến em l lần vắng hình hài hiện hữu. Nhưng với những lời thơ và ý tưởng thơ đại- Anh đã vô vàn men thương về em rồi đó.

Em thương !

Anh đã tự bảo rằng đừng bao giờ đưa giơ trên ngai vàng tình ai. Nên khi đặt bút khơi lại ng nguồn tư-tưởng này. Anh đã nghĩ và nghĩ thật nhiều ... Để những giọng chữ mà anh viết lên đây kh không phải một sớm một chiều theo cơn nước xuôi dòng - mà cũng kh không phải chuyện tình qua đong rồi quên. Mà là kết tụ nơi đây c cuối cùng của một tâm hồn vậy. 1 Em ơi ! Qua nỗi trông vắng xa v voi ấy. Anh đang đọc nỗi bằng kh kheoan và ý tưởng tâm thương về a anh trên đôi mắt em - Nhưng em

Trang 100

12.12 PHÂN-CHU-TRÌNH

Đứng dốt mất niềm tin mới. Em chợt đến sau con dòng tàn tạ.

Rủ hồn anh vào giấc mộng lên cao.

Nghe rộn ràng như một thoáng lên cao.

Lòng buốt rét tưởng muôn đời vẫn thế.

Viết về cho em đó. Anh đang dệt ngôi thiên thần, một thiên đàng bé nhỏ, ở đó đang ngự trị một đóa hoa hồng mới nở.

Hình hài ai đang đậm nét trong hồn ta.

Nàng ta yêu có mặt gây hoa hoang dại.

Có mái tóc dài tha thướt rủ bờ vai.

Tất cả những yêu thương về anh hầu như muốn trao cho em trọn vẹn. Có nghĩ gì cho anh không hả em? Anh như cậu bé mơ màng ngơ ngẩn trong cơn giấc ngủ tay nắm từng cọng cỏ khô, buồn dốt lên. Anh như cậu bé khập khiễng bước vào đời, trong bước chân rộn ràng mới lớn. Anh ngau người vẫy bàn tay gây g guộc gọi một loài chim viên xư. Hồn anh dốt niềm tin yêu sáng toa bằng đường viêm chính xương, cõi lòng. Năm tháng trước anh đã gặp em và quen em vào một buổi chiều nắng gay gắt của trời cuối hạ - em đến như một cánh chim từ phương xa đem yêu thương ưu ái và gói t tặng người tình qua khung cửa. Em đến như vết nắng ban mai xoi nh nhanh và cướp mất hạt ngọc lành của tuổi ngọc nết con say giấc n

ngủ miên chợt bừng thức giấc. Em đến gieo cho anh nỗi lòng vu vơ và từ đó hình bóng em đã in sâu vào tim anh làm cho huyết quan muốn ngưng lại. Cho lòng anh nhớ thương ngọt ngào.

Rồi ngày lại qua ngày - hình bóng em mãi in sâu vào tâm khảm anh. Em đến và gây khốn khổ cho anh từ đó. Lắm lúc tự tưởng muốn thoát thai để tìm lối đi cho tâm hồn. Bao lần muốn thực hiện nhưng lại để tắc ngẽn khi bắt gặp đôi mắt đọng đầy thương mến của lứa tuổi vào đời.

Em đầu ai! em có biết chăng chiều nay ngoài trời mưa thật nhiều. Tâm hồn anh càng hoang lạnh. Chiều có sương mù che lấp cả không gian. Anh ngồi đây trong lớp học mà đầu óc anh luôn nghĩ đến em. Phải rồi giờ đại số mà 'Hồn lơ đãng mộng ra ngoài cửa lớp. Để tha hồn về vùng trời em đang sống'. Học đại số mà ($x^A + x^B$ = tên em) Bất cứ cái gì cũng có hình ảnh của em trong đó hết. Hì hình như đầu óc anh hoàn toàn bị chi phối bởi vì em, anh không biết giờ này em ở đâu? đang làm gì? em ra sao? anh không được biết. Chắc hẳn giờ này em cũng như anh vậy. Nhưng anh tin rằng người em mơ tưởng sẽ là anh. Cứ như anh luôn luôn nghĩ đến em. Trong tiềm thức anh chỉ biết có em. Người con gái mà anh suy nghĩ đến thật nhiều. Ý nghĩ cuối cùng của giấc ngủ cũng là em. Ý

ngủ đầu tiên mở cửa cho một ngày
cùng là em. Từ ngày gặp em và biết
cảm tình của người con gái mang t
tên ... hân như anh hay quan ch
chết bởi những nỗi nhớ du vắng xa
hưn hút.

Em ơi ! Hãy tha lỗi cho anh
em nhé. Anh yêu em. Anh hiểu ra đ
điều đó thế anh lại để cho em th
thường đem bước là lời những lúc
tan trường trên con đường hoang v
vắng. Chưa một lần che lấp nỗi v
vắng của em. Chưa một lần an ủi n
về em những lúc em thật buồn. Kh
Không một lần vòng tay nồng ấm ch
che cho em tránh được những cơn g
gió se se lạnh lúc giao mùa. Thả
lỗi cho anh em nhé. Nơi đây có n
mỗi lần tan học anh cũng lang th
thang trên những vỉa hè. Con đường
đầy đầy bao nhiêu tà áo trắng lướt
thướt trong mưa buồn. Sau giờ tan
học anh nghe một tiếng cười ngọt n
ngân. Anh biết mùa Xuân sắp đến -
Mùa Xuân sẽ đến - Mùa Xuân đến th
thật lâu - Chỉ có mùa Xuân mới ch
cho anh sung sướng. Để thấy bước
chân em xào xạc trên từng chiếc l
lá. Những lúc ấy em đầu tiên biết
nói buồn trong anh trông hình ảnh
độc. Nhìn trời hồng và hoa nở mà
nghe cũng cực nỗi buồn chết điếng
cả làn da.

Cứ mỗi lần đến bước như thế -
Anh lại về trong đầu óc như nước
mơ thật đẹp. Nếu có em bên cạnh đ
để biết anh đang mơ những gì. Anh
đang mơ hạnh phúc. Một thứ hạnh p
phúc trong khổ đau mà nhiệm. Th
Nhưng anh biết đó chỉ là cơn thuận

trong ý nghĩ - Chỉ thực tại thì e
em và anh vẫn còn những ngày dài
xa vắng - Nhưng em hãy tin đi đừng
đốt mất niềm tin. Sẽ có một ngày c
chúng mình đối diện. Lúc ấy những
cái gì từ lâu nay nằm trong tim c
chúng mình sẽ bộc phát. Anh biết
từ một buổi chiều mưa bay. Anh gặp
em cảm tình ngọt ngào đã ăn xốt v
vào tim anh. Nó không còn là một
lặng rừng đông nổi. Nó tràn ngập c
cả hồn anh. Và anh biết anh đã yêu
em, thiết tha từ dạo đó. Em ơi ! n
Nếu em hiểu được niềm ao ước của
anh hiện tại. Không hiểu em sẽ ng
nghĩ gì về anh, anh mong ngày th
thăm chóng qua đi để chúng mình
hội ngộ. Anh sẽ đưa em đi trên c
con đường thật im vắng. Nắng lên
sẽ đủ ấm cho một cặp tình nhân -
Đai bên những hàng cây cao vút im
tròn và trùn cả không gian. Anh n
nhìn em qua mái tóc dài che khuất
khúc mặt - Những khi em cúi đầu
mái tóc phủ xuống ôm trọn bờ vai
gầy mỏng như ôm trọn cả cuộc đời
của chúng mình. Anh sẽ hôn nhẹ lên
làn tóc đó. Em có cho là lãng mạn
không. Mới có bấy nhiêu ý nghĩ đó
là anh đã nghe rộn ràng sưng sưng
bằng đây rồi đó em à. Nhưng anh r
rất sợ những cuộc tình biến thế. T
Thay đổi từ một chuyện mình - bên
ngoài cuộc sống tác tạo. Em không
có lỗi. Anh cũng không có lỗi. Mọi
việc xảy ra đều nằm trong vòng tr
tròn của cuộc đời. Như là trên c
cây đến hạn kỳ nào đó ủa vàng và
rơi rớt xuống. Anh sẽ nghĩ gì lúc
đó em nhỉ. Nghe một chút gì xót xa

và ngậm ngùi lắng chín. Giờ phút này anh muốn không gian và thời gian im lặng. Nếu được lắng thính để thả hồn và dòng suy tư về nơi vùng trời em đang sống. Chắc hẳn sẽ có một chút gì an ủi trong nỗi buồn hiện tại. Đừng trách anh nhé em. Tại em đã gieo và gieo cho anh cảm tình khó quên. Mong em mãi mãi là nàng tiên trong hồn anh. Để anh muốn đời vẫn tươi hơ.

KHOẢNG CÁCH

T. H. OT ! CÓ CÒN NHỚ

Hồi đó ta mới tập đàn, móng tay chưa dài ngón tay chưa mềm và tiếng đàn thì còn vụng về lắm.

Mỗi chiều ta thường ra đứng đàn ở balcon ở đó có cây hoa sứ, có gió và ta nghĩ rằng như vậy mới có vẻ nghệ sĩ.

Con đường nhà ta ở toàn là những nhà có vườn cây thấp, có hàng rào bằng những loại hoa leo lệ tề dưới đất, nên ta có thể vừa đàn vừa nhìn ra đường.

Bạn đầu ta hơi học mình, và em và tên bạn cũ nhìn ta cười ch chế diễu, đôi khi còn chọc ta giận nữa chứ. Nhưng dần rồi chiều chiều nào ta cũng phải đứng chờ em tan trường, nhìn em để vờ mơn.

Lúc đó là cuối thu. Mùa thu ở đây cũng đẹp. Mỗi chiều tan tr trường em đều qua đây, bước chân nhẹ trên con đường có 2 hàng cây bầu trời màu xám và lá vàng rơi rất nhiều.

Rồi 'cây mơn' lớn dần. Một chiều cuối thu, em về học một mình, đầu hơi cúi xuống, đi chậm và về mặt hơi buồn. Ta

x

x

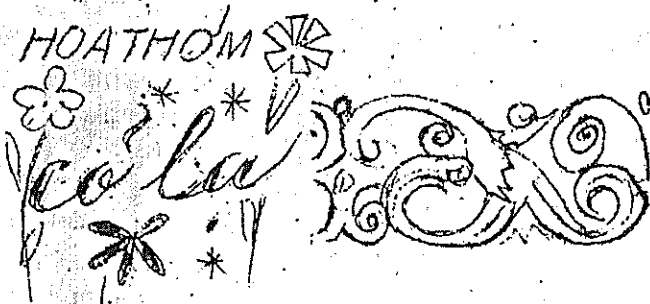
x

- Sao buồn vậy baby
Em ngẩng đầu lên, một cái t
trộn mắt (lắm ta lạnh tin) rồi đ
đến một cái lườn 'dang yên' kềm
theo một câu có vẻ 'chanh chua'
- Người ta vậy mà bảo là ba
bý ả.
Ta vội cười (câu tài) và đ
đánh trống lảng
- Xin lỗi nghe, nói bậy quá
tên bạn lâu rồi ?
- Nó nghĩ rồi
- Sao hồi trưa thấy có đi c
chung mi.
Em nhìn ta ngạc nhiên, cười
rồi nói nhanh như vừa khấn phá r
ra một cái gì thế gọn lỏn.
- O ! theo dõi tụi này đi h
hà.
'Quê' quá tôi vội định hình
chỉ vào em
- Không theo dõi cả 'tụi', c
chỉ theo dõi nhóc tì này thôi.
Thêm một cái lườn nữa, lườn
này có vẻ dư dật hơn lườn trước.
- Cậu nói vậy đó nghe, người
ta lớn rồi, người ta có tên đúng
hoàng mà.
Phải gọi là dịp này đã đến,
ta 'bắt lìa' em liền.
- Vì anh không biết tên, t
thôi hoà nhè, à cho anh biết tên
tì để xưng hô cho phải phép.
- Không, phải cho vên này
biết đã.
Em có vẻ cương quyết ta ph
phải dùng đến luật (thời thườn
cổ).
- Dĩ nhiên là sẽ nói, nhưng

thường thì nhỏ trước lớn sau mà.
Em cười nói nhanh
- Tên T.H. còn bạn đó.
Ta không muốn thất thủ vội
khoả lấp
- Sao lúc nào T.H. thấy anh
dần thì cũng cười vậy.
Em ngập ngừng.
- Vì thấy anh tưởng mình ng
ngon lửa, tưởng mình là nghệ sĩ
hà ?
- Cái vụ tưởng mình là nghệ
sĩ thì không dám, chứ còn ngon t
thì ít nhất cũng ngon hơn gói kẹo
'William' của T.H. đó.
Em chịu thua, đưa gói kẹo m
uời ta, ta thắng trận rồi.
- Có thể chọn hết không ?
- Không được, sún răng đó.
- T.H. sún răng hoại phải k
không ?
Em phản đối kịch liệt
- Sức này chỉ ăn ít thôi, l
lần sao sún được.
Ta sức nhỏ còn một vấn đề l
lớn.
- ỉ nè, gần tới nhà T.H. chưa
- Gần rồi đó
- Anh vào được không ?
- Không được đâu, người ta b
bị lạ ả.
- Vậy thì anh đứng đợi để T
H. về.
Em gật đầu và cười (hình như
em biết ta buồn), có vẻ bí mật :
- Gói cái này nè
Ta chìa tay ra, em đặt vào đ
đó viên đá mà em vừa lượm được. T
Ta ngẩn ngơ và em cười, đôi mắt

rạng rỡ quá.

T.H. ơi, em như hạt chanh, v
vừa chua vừa đắng đó. /-

1.- Con người càng suy xét chín c
chín thì càng ít thương yêu.

GIAM FORT

2.- Nhân thái sát tất vô độ.

MINH-TÂN BAO GIẢM

3.- Đom đóm và mặt trăng cùng có
ánh sáng, nhưng đom đóm thì n
nhấp nháy còn mặt trăng thì k
không.

NGO-VAN-PAI

4.- Đời không tĩnh yên như trời k
không có nắng.

TUC NGU PHAP

5.- Ai tình còn mạnh hơn sự chết

VIRGILE

6.- Tuổi trẻ không ngại ngừng gi
cả, không ngại ngừng gi cả.

SUSANNA MARCH

7.- Sự học như một con thuyền ng
ngược nước, không tiến ít ph
phải lùi.

NGO-DINH-DIEM

8.- Sự chia xa nào lại không mang
đau khổ đến cho cả hai.

LVK

9.- Hãy luôn luôn chôn bôn những
kỷ niệm tươi đẹp, trọng đời, đ
đó là chiếc gối êm a cho chú
chúng ta trong tuổi già.

BOOTH TARKINGTON

10.- Hai nguyên liệu chính để xây
dựng thành công là mồ hôi và
nước mắt.

11.- Biết tất cả để rồi yêu tất cả

F. CHALLAYE

12. Kẻ qui làm gì tin có ánh sáng

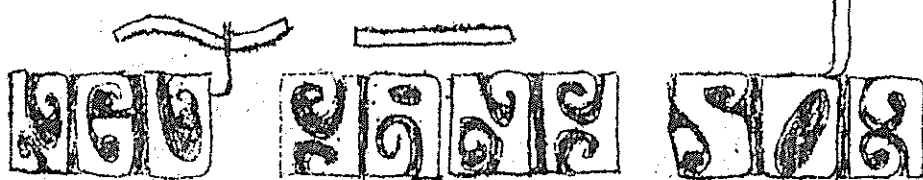
CỔ-GỮ

13.- Văn hoá là cái gì còn sót lạ
lại sau khi quên tất cả.

EDOUARD-HERRIOT

14.- Ngôn ngữ Việt-Nam, ngoài sự
văn chuyển ý tượng còn là t
tiếng nói rất giàu âm điệu c
cũng như khả năng tượng thán
thanh tượng hình hơn tiếng n
nào hết trên thế giới này.

A. PAZZI

Chắc hẳn các bạn cũng như tôi, hay bắt cứ một người dân nào ở Đà-Nẵng này, hay xa hơn nữa không ai cả không biết về Ngũ-hành-sơn.

Nói đến Ngũ-hành-sơn thì có lẽ ai ai cũng đều liên tưởng ngay đến một trung tâm du lịch quan trọng và hấp dẫn du khách. Nó là những cảnh vật vui nhộn, phơi bày tất cả những màu sắc rực rỡ, dưới ánh nắng huy hoàng của những ngày đầu khi chiến tranh Nam Bắc vừa tạm chấm dứt. Nếu từ Đà-Nẵng nhìn về phía Đông Nam ta thấy Ngũ-hành-sơn sừng sững, chẳng khác nào một bức tranh sơn-thủy. Có gió mát, có trăng thanh, có gió đưa cánh tr trúc la đà. Khắp Ngũ-hành ta đều nghe tiếng thông reo vi vút, có những cơn đường quanh co ẩn hiện dưới những lớp thảo-nộc của Ngũ-hành với những hang sâu hun hút, những động đá kỳ-lạ, những hình tượng to lớn uy-nghi; du khách sẽ bang hoàng thích thú trước cảnh đẹp thiên nhiên muôn vẻ. Trải qua bao cuộc bể dâu, bao gót ngựa của gió mưa, Ngũ-hành vẫn sừng sững kiêu kỳ.

Thật vậy, ai đã một lần th

thường ngoạn đất Ngũ-Phụng Tê-P Phi, đã từng đặt chân lên những tảng đá cẩm thạch (Marbre) những tàn cạp đá đi lên các động hang đến phải thấy những cảnh vật kỳ lạ, những bờ vách ngạo nghễ, th thặng vách, trông ghê sợ, nếu bạn là người giàu tưởng tượng, bạn sẽ nghĩ đến vách đá đỏ sắp ngã đổ lên thân bạn và khi liên tưởng như vậy hẳn nhiên bạn có cảm giác nổi 'da gà' hay rụng tóc gáy. Thế mà chẳng bao lâu bạn sẽ hoà mình với những làn gió dịu hiền, ngồi dựa lưng vào vách đá nghỉ mệt rồi thả hồn trôi theo một vài cánh chim đã đang bay qua, hoặc chúng ta sẽ trầm ngâm trước cảnh trời rộng bao la, núi xanh hùng vĩ, tự cảm thấy và hạnh diện rằng trong giai giăng sơn gấm vóc này, ở trong miền Nam thân yêu mỹ miều này lại có một thắng cảnh như vậy thật là hạnh diện phải không bạn ?

Nói vậy thì nếu vào thị-xã Đà-Nẵng mà không viếng 'Non-nước hữu tình' này thì thật là một thiếu sót rất lớn.

Danh rằng ai cũng biết Ngũ hành cả. Thế nhưng, có lẽ nội n

12.12 PHÂN-CHU-TRÌNH

người trong chúng ta chưa ai có dịp để biết rõ hơn về Ngũ-hành-sơn.

Thế thì bây giờ chúng ta cùng nhau khảo cứu miền Ngũ-hành-diêm kiểu ấy nhé.

Ngũ-hành-sơn nằm ở làng Kh Khai-Đông, Xã Hoà-Lương, cận ấp T Thủy-sơn, Quận Hoà-Vang, tỉnh Q Quang-Nam, cách Đà-Nẵng độ 8 cây số về hướng Đông Nam. Tuy gọi là Ngũ-hành-sơn nhưng thật ra n nhơn núi này gồm 5 ngọn nằm ngang từ bờ biển đến con sông T Trương-Giang trên một diện tích độ 2 cây số vuông và bề sâu độ 8 cây số. Giữa một bãi cát mênh mông, một bên là bờ Tiên-Sa - S Sơn chầu gòn sông một bên là gi giống Trương Giang lộng lẽ ên - xuôi, Ngũ-hành đột nhiên hiện lên gây ra một sự tương phản ng ngạc nhiên thú vị. Nhơn núi này tuy không cao lắm nhưng không ph phải vì thế mà ken đi cái khi t thể hùng vĩ. Người ta đặt tên là KIM-SƠN, MỘC-SƠN, THỦY-SƠN, H HỎI-SƠN, THIẾ-SƠN - Riêng hoà s sơn chia ra làm 2 ngọn là âm h hoà sơn, và Dương hoà sơn. Thủy sơn và Mộc sơn nằm bên trái con đường nối liền Đà-Tăng với Non-Nước, 3 ngọn còn lại nằm về bên phải con đường.

Ngày nay chỉ còn gọi nhơn núi này bằng 2 tên : nôm na thì gọi là núi Non-Nước, hoa mỹ của Vua Minh-Hàng là Ngũ-hành-sơn. Khi xưa nhơn núi này rất nhứt

tên gọi như : Ngũ-chỉ-sơn, N Ngũ-uân-sơn, Phổ-Đà-sơn, Bạch-ho hoa-sơn. Người Pháp thì gọi là M Montagnes de Marbre, Montagnes d des Singes, Rockers du Faifoe h hoặc Montagnes de Tourane.

Về thần thoại cổ kể cho núi Ngũ-hành là do phép thần thông c của Đức Phật, ngài đã dùng 'bàn tay 5 ngón' lật up thành 5 ngọn núi để chú khỉ Tể-Thiên to gan d đòi náo loạn thiên đình.

Người Chiêm-Thành thì cho n núi này do cái vỏ trứng của nữ t thần Naga vỡ ra thành.

Về khoa học, chưa ai biết n nhơn núi này xuất hiện vào thời n nào và biến hoá ra sao. Có lẽ k khi xưa chúng là những hòn đảo ở gần bờ nổi lên do hiện tượng tạo sơn, sau vì phù sa dần dần tách chúng rời xa và nằm như mĩ bên b bãi biển. Khi trước vùng này thu thuộc Chiêm-Thành sau bị Vua Lê-Thành-Tông đánh đuổi, Ngũ-hành-s sơn thuộc châu Thuận-hoa rồi Phủ Điện-Bàn, Điện-Phước và sau thuộ thuộc quận Hoà-Vang cho đến bây giờ.

THĂNG TÍCH NGŨ-HÀNH :

- 1.- Cảnh Thủy-Sơn : Trong năm n ngọn thì Thủy-sơn nổi tiếng đ đẹp nhất hầu hết các kỳ tích đưu qui tụ nơi đây.

Về các thạch động, ta có : Huyền-không-động, Vân-Thổ

Thông-dộng, Tầng-chơn-dộng, Tam-thanh-dộng, động Chiêm Thanh, động Hang-gio, động Hang-ray, Linh-nhan-dộng, Ngũ-cốc-dộng, Hoa-nhiên-dộng, động Thiên-phước-địa, động Vân Cầm Nguyệt Quật, và Nhật-thăng-dộng.

Về các hang, cốc, ta có : Vân-nguyệt-cốc, Thiên-Long-Cốc, Gián-trai, hang Đen, hang dơi, âm phủ huyết và Tiên tinh.

Ngoài ra còn có 2 vạng dài lập trên 2 đỉnh đồi nhỏ là Vạng-Giang và Vạng-hải-dải. Chúng ta còn phải kể đến các tượng to lớn, các lư đá, cửa quan, chùa nổi tiếng như Chùa Tam-Tha Thai, Linh-sùng, Từ-Tân và Linh động Chơn Tiên.

2.- Cảnh Kim-sơn : Có 2 động là động Kim-sơn hay Quan-âm và Thiên-trù-dộng.

3.- Cảnh hoá sơn : Có Huyền vi động hay động Di Đà, động Ông Chải và âm hoá sơn động.

4.- Cảnh Mộc-sơn : Có Mộc sơn động.

5.- Cảnh Thổ-sơn : Có Thổ-sơn-dộng.

ĐIỂM SƠ QUA VÀI KỲ TÍCH :

1.- Huyền không động : Để vào nội

động, chúng ta phải qua một đoạn đường ngắn tối om và dẫm vào trong, nhiệt độ càng lạnh do nước rỉ qua vách đá rơi xuống. Chu vi động ước độ 20 m với chiều cao 30 m. Trên nóc động cao vót chỉ có 4 lỗ hổng nhỏ rơi ánh sáng xuống trông rất huyền ảo. Động có nhiều tượng thờ và một hộc đá, với hai th thạch nhũ tròn như 2 cái vú, hiện chỉ có một thạch nhũ nhỏ như nước, mùi nước ngọt lạnh pha chút khay khay. Dưới có một cái hồ và một cái ly và bạn có thể nức uống một cách ngon lành.

2.- Âm phủ huyết : Một con đường rung rợn, tối om và đầy chông gai dẫn chúng ta vào âm phủ huyết..... Đó là cái hang sâu thẳm thăm thẳm dường như âm thông ra biển mà xưa nay người ta đã đặt cho nó nhiều huyền thoại kỳ dị.

3.- Động Vân-Thông : Trước cửa động có lư trầm lớn, bên trái trong tối mù. Phía sau tượng Phật có một con đường gỗ ghập ghềnh và quanh co, dốc ngược mà lên độ 300 m thì tới đỉnh núi, có kẻ nỏ tin chơi là đường lên trời.

4.- Vạng giang dải : Được lập t

12.2 PHÂN-CHU-TRÌNH

trên một đỉnh đồi nhỏ bên chu chùa Tam-Thai, từ đây ta có thể nhìn bao quát cả vùng làng mạc, sông ngòi bên dưới. Giữa đồi có một tấm bia lớn cho 2m rộng m.

5.- Vòng hai dài : được lập trên một đỉnh đồi nhỏ gần về chùa Linh-Ứng, nhìn ra mặt bể, phía đồi cũng có 1 tấm bia đá cao 2m rộng 1m cạnh trí rất đẹp.

6.- Hang gió : Hang này nằm trong phạm vi Tàng-Chơn động sau khi qua khỏi một đoạn đường trồng trái rồi bước vào một cái cửa hai bên có hai dãy đá lót thật rộng bạn có thể nằm ngửa một cách thoải mái sau một hồi leo trèo mệt mỏi rồi bạn đi một cửa nhỏ, rồi đến một khoảng rộng. Nếu đi tiếp thì bạn qua một đoạn đường ngắn tới em thì bỗng nhiên có một tán cây đì xuong. Thật ra đoạn đó không tới hạn đầu mà chính là vì ta ngồi sừng vào mặt ta chưa điều tiết kịp vậy thôi. Tại đó 2 bên tán cây có : phía bên trái là ông ác và phía phải là ông thiện và nếu bạn đứng đó nhìn thẳng tới vaoi nhất mắt nhìn lên một chút bạn sẽ thấy một trong Phật tổ to lớn khác thường. Xuống khỏi tán cây đi về phía tay phải có một cái hang trong đó

có một cái bàn cờ và bốn viên đá đeo trên trĩa đặt bốn góc người ta cho rằng tại đó khi xưa có 4 ông tiên ngồi đánh cờ, tách qua tay trái và leo lên tán cây lật tức bạn cảm thấy lạnh lạnh và gió lùa vào từ phía thì đó chính là hang gió đây bạn ạ. Ra khỏi Tàng-chơn động bạn tách về phía tay trái và đi lên thì có một cái bồn rất lớn để chứa nước. Đó là hồ chứa nước cho cả Thuy-sơn dùng bạn biết không ?

Vì bài vở có hạn nên Gừ tạm dừng lại đây và hẹn gặp lại các bạn vào số kế tiếp.

TRƯƠNG-CỪ

Sau cuộc du khảo ngày
25.3.73.

Theo tài-liệu :

- 1.- Thái-công-Tụng 1971
Thổ nhưỡng học đại cương
Lúa thiêng Sài-gon
- 2.- Trần văn Hào 1962
Người và rừng - Nha Lâm-Vụ Sài-gon
- 3.- Trần-kim-Thạch 1971
Căn bản địa chất học Lúa Thiêng Sài-gon
- 4.- Phùng-trung-Ngân 1967
Contribution à l'étude de la végétation de poulou cecir de mer - Annales de

la Faculté des Sciences
de Saigon.

5.- Hoàng gia-Phúc 1973

Thực vật Ngũ-hành-sơn.

NGÃ-RỄ

Mây qua MẮT EM

Vương nần khói lan lơ lửng
Biên biếc mầu xanh đượm khói

Mầu xanh ôn mầu lam nhạt
Gọi mắt thêm xanh trong mắt

Mầu khói liên lan trên cung
mây.

Đong đầy đôi mắt ngọc ưu phiền
Ngắm trông mây miền xa xôi với
Mầu khói cay cay mắt em này
Mây đi tàn thu cuối mùa lá
Mây buồn trang trái lòng trên
non

Mắt ngọc mờ sâu mắt trời lặn
Mây về này đan mắt em này
Hỏi mây vạm võe mây có hay
Nơi đây vạm có dải mây này
Lặng thặng hồn gió mây đongđộc
Chưa nhuộm bụi trần như bóng
mây

Mây về giăng mắt em đây
Mây trong như lọc qua cây trước
nhà.

Mây buồn mây chẳng muốn qua
Mắt em đan kín mầu hoa của
trời.

PHẠM-SĨ-TRUNG

trang 110